

den højtærede Indenrigsministers Opmærksomhed herpaa og vilde ønske, at den højtærede Indenrigsminister vilde bekræfte den Opfattelse, jeg har, at det er en Umulighed, hvad jeg her har tilladt mig at gøre opmærksom paa.

Indenrigsministeren (Hauge): Jeg takker for den Tilslutning, Lovforslaget har faaet fra de 3 Ordføreres Side, og beklager, at det ikke har været muligt at formaa Venstre til at være med til at gaa til Vejs Ende i den Sag, som Forslaget omhandler. Det er jo Venstres Sag, der her skal afvikles. Det var under Venstres Regering i 1922, at den første Lov om at yde Laan til Boligbyggeriet blev vedtaget, og denne Lov blev vedtaget under Forhold, der i hvert Fald i mange Henseender lignede de Forhold, vi staar overfor nu. Det private Byggeri kunde ikke komme i Gang, eller rettere, Boligbyggeriet kunde ikke komme i Gang, medmindre der ydedes en Statsstøtte, og man frygtede, at Arbejdsløsheden vilde brede sig, dersom man ikke holdt Byggeriet i Gang. Akkurat tilsvarende Forhold gælder den Dag i Dag. Men Forholdene i Dag er paa et andet Omraade væsentlig anderledes, end de var i 1922. Da Loven af 1922 blev givet, indeholdt den Bestemmelser om, at der kunde udstedes for 45 Mill. Kr. Obligationer. Der var en ikke ringe Risiko forbundet med at gaa ind i denne Kreditgivning til Boligbyggeriet, og man maatte vide, at i samme Grad, som man lod Inflationen udvikle sig, vilde Risikoen forøges. Og den forøgedes meget betydeligt i de kommende Maaned. I alt er der udlaant ca. 97 Mill. Kr. med Venstres Tilslutning, og saa godt som alle disse Millioner er udlaant i Tider, da der var den største Risiko forbundet med Udlaanene. Man er for den aldeles overvejende Del af Laanenes Vedkommende gaaet til at laane ud indtil 90 pCt. af Anskaffelsessummen, og til Anskaffelsessummen har man ikke blot medregnet, hvad Bygningen har kostet at opføre, Udgifter til Materiale og Arbejdsløn, men man har ogsaa medregnet Kurstab, Sagførerhonorar og andet. Det vil med andre Ord sige, at man har laant ud over, hvad den virkelige Anskaffelsessum har været. Man har samtidig i Lovene været med til at indføre en Bestemmelse om, at i saadanne Tilfælde, hvor man kunde paa vise en Nedgang i Byggepriserne, hvorved Forholdene forrykkedes, kunde Staten og Kommunen i Fællesskab tage et Tab paa 20 pCt. af Anskaffelsessummen, og da man

laante ikke mindre end 40 pCt. af Anskaffelsessummen ud, vilde det altsaa sige, at man paa Forhaand gav et Tilsagn om, at man eventuelt vilde kvittere Halvdelen af hele Beløbet, de 97 Mill. Kr. Det var en mægtig Risiko, som Venstre her var med til at gaa ind i, og jeg skal nu være den sidste til at bebrejde Venstre noget i den Retning, men hvad der undrer mig, er, at naar jeg nu stiller et Forslag til Afvikling af hele dette Forhold, et Forslag, der afgjort er formet saaledes, at Risikoen vil blive minimal — jeg tror, at man kan regne med, at der overhovedet ingen Risiko bliver —, saa vil Venstre ikke være med til det Forslag. Da Venstre gik med til at bevilge 97 Mill. Kr., da var Risikoen oplagt og givet, men Venstre vil ikke være med til at bevilge de sidste 20 Mill. Kr. for at holde Byggeriet i Gang og holde Arbejdsløsheden nede og fremskaffe Boliger nu, da man saa godt som med Sikkerhed kan sige, at der ingen Risiko er forbundet dermed.

Nu siger den ærede Ordfører for Venstre (Stensballe), at det er hans Opfattelse, at Boligbyggeriet nok skal komme i Gang ved privat Initiativ. Jeg vil gøre opmærksom paa, at her er slet ikke Tale om privat Initiativ eller offentligt Initiativ. Den private Mand har samme Adgang, som Kommunerne har, til at komme og faa sit sekundære Laan. Det, der er Tale om her, er blot dette, at Staten stiller Penge til Raadighed for sekundære Prioriteter, Prioriteter, der ellers ikke kan optages. Der har det ærede 4de Medlem for 4de Kreds (Laursen) jo saa afgjort Ret, at i Øjeblikket er det umuligt at faa Byggeriet finansieret paa anden Maade i noget nævneværdigt Omfang end den Maade, der her foreslaas. Hele vort Pengevæsen ligger afgjort saaledes i Øjeblikket, at Pengene ikke kan stilles til Raadighed; men efter at det nu af mig er foreslaaet, at man skal møde med en Udbetaling af 15 pCt. af egne Midler, og der desuden er truffet andre Forsigtighedsforanstaltninger, idet Summen, som man kan laane, er nedsat til kun at være 30 pCt., saa siger jeg, og med Rette, at saa er Risikoen i Virkeligheden borttaget; og jeg undrer mig over, at Venstre ikke vil gaa sammen med os andre — vi har dog været fælles om Lovgivningen paa dette Omraade, da der virkelig var Risiko ved det —, ikke fortsat vil være fælles med os andre om at skaffe de nødvendige Penge i de 1½ Aar, som Lovforslaget omfatter.

Det ærede Medlem sagde, at han gerne vil være med til at støtte Parcelbygge-